

Onderzoek Stichting Grafische Werkplaats

In opdracht van de gemeente Den Haag

Eindrapport – 9 januari 2026

Samenvatting

De Stichting Grafische Werkplaats

De Stichting Grafische Werkplaats (SGW) is een makers- en expertisecentrum in Den Haag dat zich richt op grafische druktechnieken. De werkplaats heeft primair een faciliterende functie; de Stichting biedt apparatuur en kennis aan kunstenaars/makers die gebruik maken van grafische druktechnieken. Daarnaast organiseert de SGW ook workshops, cursussen, tentoonstellingen, lezingen en het tweejaarlijkse festival Analog, en publiceert ze een online kennisblog over verschillende grafische technieken.

De missie van de SGW is om *“zoveel mogelijk creatieve kunstenaars en ontwerpers in contact te brengen met de technieken die zij aanbieden, en daarmee zelfstandig aan de slag te gaan”* (jaarverslag 2024).

Subsidieaanvragen

De SGW deed een aanvraag voor het MJB 2025-2028, maar deze aanvraag kreeg een negatieve beoordeling van de adviescommissie en werd daarom niet gehonoreerd. Vervolgens deed de SGW een aanvraag voor het TJB 2025-2026. Deze aanvraag ontving een positief advies van de adviescommissie, maar werd niet gehonoreerd omdat de SGW onder de zaaglijn viel. In voorgaande MJB periodes (2017-2020 en 2021-2024) werden de aanvragen van de SGW positief beoordeeld en kreeg de SGW meerjarige subsidie binnen het Kunstenplan.

Dit onderzoek

De wethouder Cultuur heeft toegezegd met de SGW in gesprek te gaan over een mogelijke toekomstbestendige oplossing. De gemeente Den Haag heeft vervolgens KWINK groep gevraagd om onderzoek te doen naar de functie en activiteiten van de SGW.

Overkoepelende reflecties

Kijkend naar de afgelopen drie Kunstenplanperiodes zijn enkele rode draden te zien. De inhoud van de aanvragen verschilt (ondanks variaties in opbouw en accenten) slechts in beperkte mate van elkaar. De wijze waarop de SGW zich in haar beleidsplannen profileert, is overwegend consistent. Tegelijkertijd is de beoordelingssystematiek in de loop der tijd veranderd. Bij het meest recente MJB (2025-2028) is voor het eerst gewerkt met een openbare puntentelling en rangorde, waarbij minimumeisen zijn geïntroduceerd voor het artistiek-inhoudelijk beleid (MJB en TJB) en het zakelijk beleid (MJB).

Daarnaast weten we dat de samenstelling van de adviescommissies per subsidieronde verschilt. Hierdoor ontstaat een natuurlijke variatie in accenten en perspectieven, wat het minder eenvoudig maakt om stellige conclusies te trekken over verschillen in beoordelingen.

Tenslotte zien we dat binnen de SGW sprake is geweest van een roerige periode, met meerdere personeels-/bestuurswisselingen die elkaar relatief snel opvolgde. Deze dynamiek heeft begrijpelijkerwijs invloed gehad op zowel de continuïteit van de bedrijfsvoering als op de subsidieaanvragen.

Doorkijk naar de toekomst

Voor de periode 2025-2026 ontvangt de SGW een incidentele subsidie. Op basis van dit onderzoek zal de gemeente verder in gesprek gaan met de SGW over een mogelijke toekomstbestendige oplossing.

Inhoudsopgave

1. Inleiding (p. 4-6)
2. Stichting Grafische Werkplaats (p. 7-11)
3. De SGW en het MJB (p. 12-20)
4. Bijlage (p. 21-23)

1. Inleiding

Inleiding

Aanleiding

Iedere vier jaar worden de meerjarige cultuursubsidies in de gemeente Den Haag opnieuw verdeeld en vastgelegd in het Meerjarenbeleidsplan Kunst en Cultuur (hierna: MJB). Op 1 januari 2025 is de nieuwe vierjarige beleidsperiode 2025-2028 ingegaan. Aanvullend op de vierjarige subsidieregelingen 2025-2028 is een nieuwe tweejarige subsidieregeling opgesteld voor de periode 2025-2026, het Tweejarenbeleidsplan Kunst en Cultuur 2025-2026 (hierna: TJB).

De Stichting Grafische Werkplaats (hierna: SGW) deed een aanvraag in categorie B van de vierjarige subsidieregeling MJB 2025-2028. Nadat door de Adviescommissie MJB geadviseerd werd de aanvraag niet te honoreren en dit advies door het College werd overgenomen, deed de SGW een aanvraag voor het TJB. De Adviescommissie TJB adviseerde ook deze aanvraag niet te honoreren omdat de aanvraag onder de zaaglijn kwam en het College nam dit advies over. In de vorige twee planperiodes ontving de SGW nog wel een positief advies en meerjarige subsidie.

Toekomstbestendige oplossing

Tijdens het debat over het MJB in de Commissie Samenleving van 17 oktober 2024 heeft de Commissie de wethouder gevraagd om een oplossing te zoeken voor de SGW. Middels de Commissiebrief Vaststellen TJB (RIS320326) heeft de wethouder van Cultuur aangegeven met de SGW in gesprek te gaan over een mogelijke toekomstbestendige oplossing.

Vervolgens heeft de gemeente Den Haag aan de SGW een incidentele subsidie verleend ter hoogte van het subsidiebedrag dat zij hebben aangevraagd voor het TJB (RIS320867). Het gaat om maximaal € 199.926,00 voor de activiteit ‘Bevorderen van de beoefening en ontwikkeling van de hedendaagse kunst, in het bijzonder van de grafische kunst.’ voor de subsidieperiode 2025-2026.

Deelname aan voorliggend onderzoek is tevens opgenomen als subsidieverplichting in de subsidiebeschikking van de SGW.

Inleiding

Opdracht KWINK groep

De gemeente Den Haag heeft KWINK groep gevraagd om een onderzoek uit te voeren naar de functie en activiteiten van de SGW. Het onderzoek is voornamelijk terugkijkend van aard en betreft het uitvoeren van neutrale, feitelijke analyses van de afgelopen drie Kunstenplanperiodes. Het resultaat is een rapport dat deze analyses beschrijft, zonder conclusies en aanbevelingen.

De gemeente Den Haag wil het onderzoek gebruiken om als gemeente Den Haag een standpunt te kunnen vormen over de functie die de SGW in Den Haag inneemt en de wijze waarop de aard van de activiteiten van de SGW passen bij de systematiek van een meerjarige subsidieregeling cultuur.

Het onderzoek is uitgevoerd in de periode oktober – december 2025. De aanpak van het onderzoek bestaat uit de volgende stappen:

- Bron- en documentstudie (zie bijlage I)
- Gesprekken met de SGW en de gemeente (zie bijlage I)
- Toetsing en validatie

Leeswijzer

Het rapport is als volgt opgebouwd:

- Hoofdstuk 2 biedt een overzicht van de Stichting Grafische Werkplaats als instelling. De visie, doelgroep, governance en activiteiten van de SGW worden toegelicht op pagina 8 en 9. Daarnaast wordt aandacht besteed aan de begroting van de SGW en aan het aandeel en belang van de gemeentelijke subsidie (pagina 10). Tot slot gaat het hoofdstuk in op de positionering en functie van de SGW (pagina 11).
- Hoofdstuk 3 behandelt de subsidieaanvragen en -adviezen uit de afgelopen drie Kunstenplanperiodes (het MJB 2017–2020, het MJB 2021–2024, het MJB 2025–2028 en het TJB 2025–2026). In dit hoofdstuk worden deze aanvragen en adviezen samengevat en analyseren we de belangrijkste verschillen, overeenkomsten en rode draden (pagina 13 t/m 17). Vervolgens gaan we in op de wijze waarop de rol en functie van de SGW aansluiten bij de huidige MJB-systematiek, en schetsen we de beoordelingssystematiek van de afgelopen drie subsidieperiodes (pagina 18 en 19). Tot slot biedt pagina 20 een overzicht van verschillende mogelijke profielen van kunst- en cultuurinstellingen binnen de huidige systematiek, inclusief een toelichting op de manier waarop hun artistiek-inhoudelijk beleid wordt beoordeeld.

Waar relevant zijn de eigen perspectieven en reflecties van de SGW steeds opgenomen in een kader onder de noemer “*Percepties SGW*”.

2. Stichting Grafische Werkplaats

De Stichting Grafische Werkplaats

Propositie, visie en artistiek profiel

De Grafische Werkplaats is een makers- en expertisecentrum voor grafische druktechnieken in Den Haag. De SGW is niet enkel een technische broedplaats voor makers, maar onderneemt ook activiteiten zoals workshops, tentoonstellingen en een tweejaarlijks festival. De SGW opereert kleinschalig: individuele makers komen werken en de groepen voor de workshops zijn klein.

De missie van de SGW (jaarverslag 2024) is om *“zoveel mogelijk creatieve kunstenaars en ontwerpers in contact te brengen met de technieken die zij aanbieden, en daarmee zelfstandig aan de slag te gaan.”*

In 2025 hebben binnen de SGW meerdere gesprekken plaatsgevonden (intern en breder met de betrokken kunstenaars en makers) over de missie en visie van de SGW. Een resultaat is een missie en visie-document. De missie daarin luidt: *“Het vanuit de verbindende kracht van de grafische techniek en kunst versterken en stimuleren van de ondersteunende en faciliterende infrastructuur voor kunstenaars, makers en liefhebbers en hun onderlinge verbinding.”*

De SGW is geen door artistiek-inhoudelijke visie gestuurde organisatie. De artistiek-inhoudelijke kwaliteit ligt bij de kunstenaars en de SGW faciliteert het artistiek inhoudelijk proces van de kunstenaars. Daarbij vindt de SGW het belangrijk te zorgen dat de kennis over essentiële grafische technieken aanwezig is in de werkplaats. Ook zorgt de SGW dat technisch adviseurs, docenten en vrijwilligers hun kennis en vaardigheden bijhouden en uitbreiden, bijvoorbeeld door (interne en externe) opleiding.

Doelgroepen

De SGW richt zich op verschillende doelgroepen: professionele kunstenaars en makers, studenten kunstonderwijs, kunst- en cultuureducatie BO en VO, beginnend en gevorderde liefhebbers, bedrijfsleven en organisaties; zowel lokaal als internationaal. De SGW biedt plek aan verschillende expertise-niveaus. Voor beginners bieden zij tevens een beginnersworkshops aan.

Percepties SGW

In 2025 hebben binnen de SGW meerdere gesprekken plaatsgevonden ten aanzien van de identiteit van de SGW, zowel intern als met de makers/kunstenaars. Daaruit kwam naar voren dat de SGW primair faciliterend wil zijn voor alle soorten doelgroepen. Daarbij wil de SGW geen artistiek-inhoudelijk oordeel hebben over de artistieke kwaliteit van het werk van de gebruikers, maar voor een zo breed mogelijke doelgroep het gebruik van grafische technieken mogelijk maken. Binnen die visie geldt dat de SGW het belangrijk vindt dat het aanbod vanuit de SGW (de werkplaats met grafische druktechnieken) blijft voortbestaan. In welke vorm dat zou zijn, is daar ondergeschikt aan.

Deze propositie is door de jaren heen aangescherpt: de SGW was altijd een faciliterende instelling, maar de afgelopen tijd is de SGW dit gaan omarmen. De SGW geeft aan dat een eerdere afwijzing voor het MJB 2013–2016 al had geleid tot een inhoudelijke koerswijziging binnen de organisatie. In 2016/2017 zijn gesprekken gevoerd met gebruikers van de werkplaats en andere stakeholders, waaruit de behoefte naar voren kwam om de werkplaats toegankelijker te maken. Op basis hiervan is besloten de werkplaats niet alleen open te stellen voor professionele kunstenaars, maar ook voor een breder publiek. Naar aanleiding van de gesprekken in 2025 wordt daar verder aan gewerkt, in de houding en communicatie, de fysieke toegankelijkheid en openheid van de locatie en een meer (naar doelgroep) gedifferentieerd aanbod.

De Stichting Grafische Werkplaats

Governance

De SGW werkt anno 2025 met een klein team, bestaande uit een directeur, programmaleider/-coördinator en vier technisch adviseurs. Daarnaast is er een pool van zo'n 30 docenten, vrijwilligers en stagiairs. Vóór 2025 lag de dagelijkse leiding van de SGW bij één artistiek en zakelijk leider, dat is sinds 2025 belegd bij een directeur, die wordt ondersteund door een programmaleider.

Het bestuur van de SGW bestaat uit drie bestuursleden. Uitgangspunt bij de SGW is dat bestuursleden voor een periode van vier jaar worden aangenomen. Een deel van het vorige bestuur van de SGW heeft deze termijn niet volgemaakt. De SGW is momenteel op zoek naar drie nieuwe bestuursleden, twee aanvullende bestuursleden en één ter vervanging van een van de huidige bestuursleden.

Activiteiten

- **De werkplaats:** in de werkplaats kunnen makers aan de slag met grafische technieken. De SGW verkoopt ook diverse materialen in de werkplaats. Daarnaast is drie dagen per week een Technisch Adviseur aanwezig, een kunstenaar die beschikt over kennis en expertise van een of meerdere beschikbare druktechnieken. In 2024 is de werkplaats in totaal 558 keer geboekt door 153 verschillende kunstenaars/makers.
- **Cursussen en workshops:** de SGW biedt verschillende workshops en cursussen aan voor individuele makers én voor groepen, zoals scholen, organisaties en particulieren. In 2024 waren er 36 workshops met in totaal 334 deelnemers (exclusief workshops voor onderwijs).
- **Tentoonstellingen en lezingen:** de SGW nodigt jaarlijks kunstenaars uit om deel te nemen aan tentoonstellingen en lezingen. Daarin worden zij uitgenodigd om te experimenteren met voor hun nieuwe technieken. Op

deze manier wil de SGW de mogelijkheden, artistieke uitingen en experimenten tonen die in de werkplaats ontstaan.

- **Festival Analog:** Het tweejaarlijkse [festival Analog](#) draait om ruimte voor experiment, talentontwikkeling en kennisuitwisseling tussen jonge en gevestigde kunstenaars.
- **Kennisblog:** [online](#) houdt de SGW een kennisblog bij, met artikelen over verschillende grafische technieken.
- **Overige activiteiten:** de SGW beheert een verftuin in Mariahoeve en onderneemt jaarlijks ook specifieke projecten (voorbeeld: LETTERS in 2022).

De SGW werkt samen met een groot aantal partners, zowel culturele partners binnen Den Haag als grafische werkplaatsen in andere steden.

Percepties SGW

De SGW geeft aan dat er de afgelopen jaren meerdere bestuurswisselingen hebben plaatsgevonden. Het bestuur dat in functie was voor de periode 2016–2020 is als gevolg van de coronapandemie twee jaar langer aangebleven, tot 2022. Daarna trad een nieuw bestuur aan, dat bleef echter niet voor de volledige termijn actief. In 2025 volgde opnieuw een bestuurswisseling. Volgens de SGW hebben deze opeenvolgende veranderingen in het bestuur ertoe geleid dat het proces rondom de voorbereiding van de subsidieaanvragen minder gestructureerd is verlopen dan wenselijk.

De SGW geeft in gesprek aan dat uit de gesprekken in 2016/2017 met gebruikers van de werkplaats en andere stakeholders, ook de wens naar voren kwam dat de werkplaats de activiteiten zou verbreden. Sindsdien zet de werkplaats sterker in op activiteiten zoals cursussen en samenwerkingen met scholen. De gesprekken uit 2025 hadden vooralsnog geen specifieke wijziging in activiteiten als gevolg.

De SGW benoemt in hun Missie en Visie (2025) de mogelijkheid om in de toekomst onderdeel te worden van/op te gaan in een grotere organisatie waarin werkplaatsen op meerdere kunst disciplines (onder één dak) bijeen worden gebracht. Hierover voert de SGW momenteel een aantal oriënterende gesprekken met partners.

Begroting en subsidie

Begrotingen SGW

De inkomsten van de SGW bestaan uit eigen inkomsten en subsidie vanuit de gemeente Den Haag. De eigen inkomsten bestaan onder andere uit de verkoop van materialen en kunstwerken, deelnemersvergoedingen, cursussen en workshops. Ook ontvangt de SGW inkomsten via enkele private fondsen, en schenkingen in natura van particulieren en bedrijven. De structurele subsidie vanuit de gemeente vormt het grootste deel van de begroting. In de begroting van 2024 was deze goed voor 69% van de begroting, in 2023 was dit 58% en in 2022 69%. Verder ontvangt de SGW incidentele middelen van de gemeente Den Haag, zoals via de regeling Stimulering Cultureel Ondernemerschap en Culturele Projecten. De kosten van de SGW betreffen voornamelijk huisvestingskosten en personele kosten.

Incidentele subsidie

De aanvraag van de SGW voor het MJB 2025-2028 is afgewezen. De aanvraag voor het TJB 2025-2026 was positief beoordeeld, maar kwam onder de zaaglijn. Voor 2025 en 2026 ontvangt de SGW een incidentele subsidie voor de activiteit 'Bevorderen van de beoefening en ontwikkeling van de hedendaagse kunst, in het bijzonder van de grafische kunst'. Het doel van de subsidie is *“om in en ten behoeve van de stad Den Haag te zorgen voor: een breed toegankelijk, veelzijdig en kwalitatief hoogwaardig aanbod van kunst en cultuur; een vitale, weerbare en duurzame kunst- en cultuursector; het bevorderen van diversiteit en inclusie in de kunst- en cultuursector; een leven lang kunst- en cultuureducatie; en een levendig makersklimaat.”*

In de periode 2013-2016 was de aanvraag van de SGW voor meerjarige subsidie ook afgewezen; in die vier jaar ontving de SGW ook een incidentele subsidie voor de huur en instandhouding van de werkplaatsfunctie.

Gevolgen voor SGW

In het jaarverslag van 2024 beschrijft de SGW dat door de afwijzingen van het MJB en het TJB, een mogelijke sluiting van de werkplaats een tijd boven de organisatie hing. Dit heeft veel energie en tijd gekost en heeft weerslag gehad op de inhoudelijke resultaten en bezoekersaantallen.

Verder beschrijft de SGW in het jaarverslag dat zij de komende jaren zal werken aan het versterken van de eigen financiële zekerheid, waaronder een gezonde verdeling van inkomsten (bijvoorbeeld: andere subsidiestromen, werken in opdracht van derden en prijsniveau verhogen).

De SGW beschrijft op de [website](#) dat zij nu (nog) grotendeels gefinancierd wordt vanuit subsidies, maar dat de SGW in de toekomst een groter deel van de kosten dan nu het geval is in rekening moet brengen bij de gebruikers van de werkplaats. Daarom zijn de tarieven per 1 maart 2025 omhoog gegaan. (daarvoor waren deze sinds 2020 gelijk gebleven).

Percepties SGW

De SGW geeft in gesprek aan dat de MJB-subsidie een substantieel deel van hun begroting beslaat. In de toekomst wil de SGW dit aandeel verlagen, idealiter tot onder de 50%. Daarvoor verkennen ze momenteel andere (aanvullende) verdienmodellen, waaronder een verhoging van de prijzen, verduurzaming en herinrichting van de werkplaats, verruiming van de openingstijden, een meer doelgroepgericht aanbod en het onderdeel worden van een grotere organisatie.

Als de SGW geen subsidie meer zou ontvangen, zou dat leiden tot beëindiging van de activiteiten en sluiting van de werkplaats. Daarmee zou deze faciliteit én de kennis verloren gaan.

Positionering en functie

Positionering SGW

In het jaarverslag uit 2022 beschrijft de SGW haar positionering als volgt: *“De werkplaats is met haar faciliteiten en uitgebreide kennis over druktechnieken een unieke en noodzakelijke schakel in het ondersteunen van het Haagse makersklimaat. Er is geen andere plek in Den Haag te vinden met de machines, expertise en mogelijkheden op het gebied van zeefdruk, textielzeefdruk, etsen, hoogdruk, lithografie, riso en doka. Ons expertisecentrum stimuleert om te onderzoeken, het experiment aan te gaan en tot nieuwe kunst te komen. Met een actief educatie- en publieksprogramma wordt de kennis en belangstelling voor grafiek onder een breed publiek levend gehouden.”*

In het jaarverslag over 2024 is de positionering als volgt beschreven: *“De Grafische Werkplaats biedt een inspirerende en veilige omgeving waar creatieve professionals en liefhebbers met verschillende achtergronden, opleidingen en ervaringen elkaar ontmoeten, hetzij in de wandelgangen, hetzij tijdens een cursus of project. Ze kunnen in de Werkplaats (samen)werken, leren en uitproberen.*

Voor kunstenaars die specialistische machines nodig hebben en ruimte om groter te werken is de Grafische Werkplaats de enige plek in de regio. Door landelijk beleid mogen alumna van kunstacademies niet meer gebruik van de werkplaatsen van de academie na hun afstuderen, hierdoor zullen meer jonge kunstenaars gebruik maken van de werkplaats. Daarbij komt dat de tendens is dat steeds meer makers switchen tussen uiteenlopende technieken, en dus minder investeren in aanschaf van eigen apparatuur.”

De SGW ziet de eigen positionering in de culturele infrastructuur dus als facilitator van technieken die beperkt of niet op andere plekken beschikbaar zijn én niet voor iedereen toegankelijk zijn.

Verder geeft de SGW in het jaarverslag aan in de toekomst graag onderdeel te willen zijn van de (faciliterende) infrastructuur voor het Haagse culturele leven en daarin verbindend te zijn. Daarbij wil de SGW de samenwerking met Haagse culturele instellingen inhoudelijk verdiepen.

Beelden van betrokkenen

Toen bekend werd dat de SGW geen subsidie zou krijgen vanuit het MJB en TJB, hebben verschillende ontwikkelingen plaatsgevonden die het beeld van betrokkenen laten zien. Zo is er een petitie geweest die breed is ondersteund en hebben een campagne en tentoonstelling plaatsgevonden getiteld ‘Ik print bij.. // I print at..’, waarin kunstenaars en vormgevers hun werk en verhaal deelden over wat voor hun het belang is van de SGW. Ook heeft de gemeenteraad zich uitgesproken over het belang van voortzetting van de SGW.

Percepties SGW

De SGW ziet haar eigen rol als faciliterende organisatie. Het uitgangspunt is om grafische technieken en kunstbeoefening te faciliteren en stimuleren. Niet vanuit een bepaalde artistieke visie, maar vanuit het maken en vanuit de (historisch) verbindende kracht van de grafische technieken en -kunst. Daarbij ondersteunt de SGW door hardware (machines) beschikbaar te stellen en door expertise beschikbaar te stellen, door de experts en via workshops en cursussen.

De SGW geeft aan dat de werkplaats belangrijk is als enige plek in de regio met specialistische machines.

3. De SGW en het MJB

Subsidieaanvragen: Analyse

We beschrijven hieronder onze analyse van verschillen en overeenkomsten tussen de subsidieaanvragen van de SGW in de drie Kunstenplanperiodes. Op de volgende pagina's (14 en 15) staat een samenvatting van de aanvragen van de SGW in deze periodes, waarop onze analyse is gebaseerd.

Verschillen en overeenkomsten

De algemene omschrijving van de activiteiten van de SGW wijkt niet sterk af tussen de verschillende subsidieaanvragen. In alle aanvragen wordt een verbinding gelegd tussen de grafische kunsten en de bredere culturele infrastructuur, waarbij de SGW zich profileert als een kenniscentrum én als een plek voor ontmoeting en experiment.

In de eerdere aanvragen (2017–2020 en 2021–2024) lag de nadruk binnen de artistieke visie en het beleid vooral op inhoudelijke programma's, kennisoverdracht, talentontwikkeling en cultuuronderwijs. De focus op educatie, scholing en het stimuleren van vakmanschap stond daarbij centraal; SGW presenteerde zich nadrukkelijk als een plek waar zowel beginnende als gevorderde makers hun technische en artistieke vaardigheden konden uitbreiden. Daarnaast werd veel aandacht besteed aan het ontwikkelen van interactieve publieksprogramma's, workshops en masterclasses, met als doel een breed publiek toegang te geven tot grafische technieken.

Ook in de meer recente aanvragen (MJB 2025-2028 en TJB 2025-2026) wordt aandacht besteed aan de publieksprojecten en activiteiten voor makers en

scholen. Wel ligt binnen de artistieke visie in deze recentere aanvragen iets meer nadruk op het bestaansrecht van grafische technieken, de positionering van deze technieken als immaterieel erfgoed, de aandacht voor duurzaamheid en het vergroten van de zichtbaarheid van de werkplaats. Het verschil tussen de aanvragen uit verschillende periodes ligt dus in de accenten waarop de nadruk ligt; de overkoepelende boodschap van de aanvragen blijft vrijwel gelijk.

Thema's als talentontwikkeling, kennisoverdracht en cultuuronderwijs keren in alle aanvragen terug, maar worden per aanvraag in verschillende mate uitgewerkt en gepositioneerd binnen het geheel. De indeling van de beleidsplannen sluit namelijk doorgaans aan op de beoordelingselementen die voor die specifieke subsidieperiode gelden. De volgorde en kopjes van de beleidsplannen verschillen, maar de inhoud van de aanvragen komt sterk overeen.

Percepties SGW

Vanaf 2016/2017 heeft de SGW haar focus en doelgroep verbreed en heeft zij sterker ingezet op publieksactiviteiten en cursussen. Deze aanpak is vervolgens opgenomen in de aanvraag voor het MJB 2017–2020 en vormt sindsdien een terugkerend onderdeel van de daaropvolgende aanvragen.

De SGW geeft in gesprek aan dat er bij de meest recente subsidieaanvraag voor het MJB (2025-2028) weinig wijzingen zijn aangebracht ten aanzien van eerdere subsidieaanvragen.

De SGW gaf aan dat bij de aanvraag voor het TJB 2025-2028 er gebruik is gemaakt van de feedback op de MJB-aanvraag.

Subsidieaanvragen: Samenvatting beleidsplannen

MJB 2017-2020	MJB 2021-2024	MJB 2025-2028	TJB 2025-2026
<ul style="list-style-type: none"> • SGW is veel meer dan alleen een productieplek. Er wordt sterk ingezet op innovatie, ontwikkeling en kennisoverdracht. • Om de SGW levendig, actueel, zichtbaar en aantrekkelijk te houden zijn passende programma's en presentaties belangrijk. • Een belangrijke pijler voor kennisoverdracht vormt het aanbod van workshops, cursussen en lezingen/presentaties. • Talentontwikkeling: De SGW biedt startende kunstprofessionals de mogelijkheid om in de werkplaats met alle faciliteiten en kennis het experiment aan te gaan, onderzoek te doen en waar nodig via workshops en presentaties verdieping te krijgen. • Cultuuronderwijs: De Grafische Werkplaats ziet het als haar taak de grafische technieken onder de aandacht te brengen bij het cultuuronderwijs en deze technieken te blijven stimuleren onder jongere generaties. Hiervoor worden diverse techniek- en themaworkshops aangeboden. 	<ul style="list-style-type: none"> • De SGW wil haar positie als expertisecentrum over grafische druktechnieken verder uitbouwen en duidelijker positioneren. • Een belangrijke doelstelling is het verbeteren van de werkruimtes en uitbreiding van de faciliteiten. • Talentontwikkeling is en blijft speerpunt van beleid. Samenwerking is daarbij van cruciaal belang. • Om makers en publiek te interesseren en te stimuleren organiseert de SGW festivals, projecten en exposities. • Het stimuleren van idee-ontwikkeling en het creatieve denkproces van leerlingen en docenten staat centraal binnen het educatiebeleid. De SGW initieert een aantal educatieprojecten met verschillende partners. • De SGW is op de hoogte van de verschillende codes. De uitdaging is het vergroten van de diversiteit, inclusie en het toepassen van fair practice handelen binnen de mogelijkheden, beperkingen en kaders van de werkplaats. 	<ul style="list-style-type: none"> • In de artistieke visie van de SGW is het werken met grafische technieken leidend, waarbij de kracht van grafische technieken als immaterieel erfgoed centraal staat. • De SGW is primair gericht op creatieve makers, faciliteert de apparatuur en biedt de nodige kennis en begeleiding. • Voor het onderwijs biedt de SGW een uitgebreid educatieprogramma. Ook is er ruimte voor programma's op maat en zorgt de SGW dat grafiek voor de jongere generatie toegankelijk blijft. • SGW organiseert projecten en toont de resultaten van de werkprojecten in exposities in en buiten de werkplaats. Vanaf 2024 ligt het accent meer op vraag gestuurde projecten en het laten zien van de resultaten van de verschillende werktrajecten. • Vanaf 2024 start een plan van aanpak ter bevordering van de professionalisering voor de gehele organisatie. Dit behelst een verandering van de taakomschrijving, het invoeren van werkovereenkomsten en het benoemen van een vertrouwenspersoon. • De SGW blijft strategische stappen nemen op het gebied van D&I door bijvoorbeeld diverser te programmeren en het team een trainingsprogramma over diversiteitsvraagstukken aan te bieden met het uiteindelijke doel meer een afspiegeling van de maatschappij te zijn. 	<ul style="list-style-type: none"> • De missie van SGW is om zoveel mogelijk creatieve professionals in contact te brengen met de technieken die ze aanbieden en daarmee zelfstandig aan de slag te gaan. Daarnaast geven ze workshops en cursussen aan scholieren, amateurs en professionals. • De SGW werkt met drie ankerpunten: <ol style="list-style-type: none"> 1. Kennisoverdracht/faciliteren: Dagelijkse kennisoverdracht van ervaren werkplaatsbeheerders en deelnemers, Master-Apprentice programma, samenwerkingsverbanden, workshops/cursussen. 2. Experiment: nieuwere en milieuvriendelijkere toepassingen van oude technieken, masterclasses, professionalisering verftuin, Analog festival. 3. Gemeenschap: bieden van een inspirerende omgeving, stimuleren van samenwerking, diverse deelnemers. • Vanaf 2024 start een plan van aanpak ter bevordering van de professionalisering voor de gehele organisatie. Dit behelst een verandering van de taakomschrijving, het invoeren van werkovereenkomsten en het benoemen van een vertrouwenspersoon. • SGW blijft strategische stappen nemen op het gebied van diversiteit en inclusie door bijvoorbeeld diverser te programmeren met het uiteindelijke doel meer een afspiegeling van de maatschappij te zijn.

Subsidieaanvragen: Samenvatting artistiek profiel SGW (zoals beschreven in beleidsplannen)

De onderstaande tabel geeft een overzicht van de artistieke visie van de SGW, zoals uiteengezet in de beleidsplannen. Vetgedrukte woorden markeren de kernbegrippen en elementen die in de verschillende aanvragen terugkeren

MJB 2017-2020	MJB 2021-2024	MJB 2025-2028	TJB 2025-2026
<p>“De Grafische Werkplaats zet de lijn voort, die de afgelopen vier jaar is ingezet. In de keten van productie, programmering en presentatie, participatie, cultuureducatie en talentontwikkeling is de werkplaats veel meer dan alleen een productieplek. Er wordt sterk ingezet op innovatie, ontwikkeling en kennisoverdracht. Maar ook aan de andere schakels besteden we aandacht. Om de werkplaats levendig, actueel en aantrekkelijk te houden is het van wezenlijk belang dat de werkplaats zichtbaar blijft met passende programma’s en presentaties; zichtbaar voor het beroepsveld en zichtbaar in de stad met publiekprojecten. Ook cultuuronderwijs en talentontwikkeling zijn aandachtspunten, zodat de grafische technieken voor de toekomst behouden en beschikbaar blijven.”</p>	<p>“De Grafische Werkplaats is het makers- én expertisecentrum van grafische druktechnieken voor Den Haag en omstreken. Wij houden de grafische druktechnieken toegankelijk en levend voor makers in het kunstenveld alsmede voor een breed publiek. Hiertoe bieden wij een breed scala aan technische faciliteiten voor productie, dragen kennis over en stimuleren om te onderzoeken, het experiment aan te gaan en zo nieuw werk te ontwikkelen. Een aantrekkelijk en succesvol publiekprogramma voor docenten en leerlingen in Den Haag draagt hieraan bij.”</p>	<p>“De Grafische Werkplaats is het makers- en expertisecentrum voor grafische druktechnieken in Den Haag. De werkplaats biedt een inspirerende omgeving waar makers met verschillende achtergronden en ervaringen kunnen (samen)werken, leren en experimenteren op het gebied van grafische druktechnieken. Er is geen andere plek in Den Haag te vinden met de apparatuur, expertise en mogelijkheden op het gebied van textiel- en zeefdruk, etsen, hoogdruk, lithografie, risoprint en doka. Het expertisecentrum stimuleert te onderzoeken, het experiment aan te gaan en tot nieuwe kunst te komen. Ook streven we naar duurzame en milieuvriendelijke productieprocessen om bij te dragen aan een duurzame wereld. Met een actief educatie en publiekprogramma wordt de kennis en belangstelling voor grafiek onder een breed publiek levend gehouden.”</p>	<p>“De Grafische Werkplaats is met haar faciliteiten en vijftig jaar ervaring het expertisecentrum voor analoge druktechnieken in Den Haag en regio. Onze missie is om zoveel mogelijk creatieve kunstenaars en ontwerpers in contact te brengen met de technieken die wij aanbieden en daarmee zelfstandig aan de slag te gaan. Experiment en innovatie op hoog niveau staan voorop. Daarnaast geven we workshops en cursussen aan scholieren, amateurs en professionals.”</p>

Adviezen: Analyse

We beschrijven hieronder onze analyse van verschillen en overeenkomsten tussen de adviezen die de SGW heeft ontvangen in de drie Kunstenplanperiodes. Op de volgende pagina staat een samenvatting van de adviezen van de SGW in deze periodes, waarop onze analyse is gebaseerd.

Voor het MJB 2017-2020 en het MJB 2021-2024 is de SGW positief beoordeeld en ontvingen ze subsidie binnen het Kunstenplan. Voor het MJB 2025-2028 is de SGW afgewezen omdat ze niet het minimum aantal punten op het criterium artistiek-inhoudelijk beleid hebben behaald. Bij het TJB 2025-2026 kreeg de SGW een positief advies, maar vielen ze vanwege de rangorde onder de zaaglijn.

Kwaliteit/artistiek-inhoudelijk beleid

Uit alle adviezen blijkt dat de commissieleden onder de indruk zijn van de technische vakdeskundigheid binnen de organisatie. De SGW wordt gezien als een waardevolle speler in de Haagse cultuursector, dankzij haar unieke functie binnen de voorzieningenstructuur.

In de eerdere adviesperiodes (2017-2020 en 2021-2024) beoordeelde de commissie de artistiek-inhoudelijke kwaliteit positief. Daarbij werd benadrukt dat de SGW primair een faciliterende instelling is, en dat het lovenswaardig is dat zij daarnaast ook publieksactiviteiten ontwikkelt.

In dezelfde adviezen (2017-2020 en 2021-2024) spreekt de commissie zich positief uit over de educatieve programma's van de SGW. Tegelijkertijd wordt opgemerkt dat de inhoudelijke visie op de beoogde functie als expertisecentrum voor onderzoek en talentontwikkeling nog onvoldoende is

uitgewerkt. Ook wordt geadviseerd meer aandacht te besteden aan innovatie en samenwerking.

In de meest recente adviezen (MJB 2025-2028 & TJB 2025-2026) oordeelt de commissie dat de artistiek-inhoudelijke visie en programmering niet overtuigend zijn. Er ontbreekt een samenhangende en doordachte artistieke visie en de uitwerking van ambities op het gebied van kennisoverdracht en experiment blijft beperkt. De commissie vindt dat het potentieel op het gebied van educatie en talentontwikkeling onvoldoende wordt benut.

Zakelijk beleid

In het advies van 2017-2020 wordt gewezen op het gebrek aan afschrijvingen en reserves voor apparatuur op de jaarrekening en mogelijkheden voor de SGW om meer inkomsten te genereren. In het advies voor 2021-2024 wordt gewezen op het risico van eenzijdige subsidieafhankelijkheid en het gebrek aan concrete toepassing van de culturele codes. In de recente adviezen (MJB 2025-2028 en TJB 2025-2025) klinkt eveneens kritiek. De zakelijke ambities worden als onduidelijk en vrijblijvend beschouwd, de plannen voor publieksdiversificatie zijn niet concreet uitgewerkt, en de impact van de directiewisseling blijft onderbelicht.

Percepties SGW

De SGW heeft aangegeven het advies van de adviescommissie wel te kunnen volgen, maar is van mening dat de SGW langs de verkeerde meetlat is gelegd. De SGW vindt het onterecht dat de instelling is beoordeeld/afgewezen op artistiek inhoudelijk beleid en heeft daarom een bezwaar ingediend (zie p. 18).

Adviezen: Samenvatting adviezen

MJB 2017-2020	MJB 2021-2024	MJB 2025-2028	TJB 2025-2026
<ul style="list-style-type: none"> • De SGW vervult een unieke functie binnen de voorzieningenstructuur van de stad/regio. • Er is sprake van toenemende aandacht voor ambachtelijkheid. • De SGW draagt kennis over over traditionele technieken. • De projecten en presentaties hebben een vakmatige kwaliteit. • Het Analog Festival biedt vakinhoudelijke inspiratie en verdieping. • De educatieve programma's maken scholieren bekend met het vakgebied. • Het is lovenswaardig dat de SGW publieksactiviteiten ontplooit, terwijl het faciliteren de belangrijkste focus is. • De partners en doelgroepen van de SGW zijn divers. 	<ul style="list-style-type: none"> • De SGW levert een waardevolle bijdrage aan de makerscultuur en neemt een unieke positie in binnen de stad. • In afgelopen jaren is aanbod van activiteiten diverser geworden. • De commissie waardeert dat de SGW zich met haar educatieprogramma zowel richt op educatie en kennisoverdracht als op participatie. • De commissie adviseert om energie te blijven steken in innovatie en samenwerking (bijv. via het Analog festival). • De artistiek-inhoudelijke kwaliteit wordt beoordeeld als ruim voldoende. Hierin is meegenomen dat de SGW primair een faciliterende instelling is. • De inhoudelijke visie op de beoogde functie als expertisecentrum voor onderzoek en talentontwikkeling is onvoldoende uitgewerkt. • Er ontbreekt een concrete vertaling van de culturele codes naar de praktijk • De eenzijdige subsidieafhankelijkheid vormt een risico. 	<ul style="list-style-type: none"> • De technische expertise is van hoog niveau en de faciliterende functie van de SGW is van wezenlijk belang. • De commissie mist samenhangende en doordachte artistiek-inhoudelijke visie en coherentie binnen de programmering (vooral bij grote projecten). • De SGW richt zich vooral op de technische aspecten en het behoud van grafisch erfgoed, zonder aandacht te besteden aan de ontwikkeling van het vakgebied en nieuwe perspectieven en reflectie daarop. • Er ontbreekt leiding binnen de organisatie die deze visie kan sturen. • Er werd niet ingegaan op de directiewisseling en de gevolgen daarvan op de beleidskeuzes van SGW. • Het programma van het Analog festival werd onvoldoende beschreven. • Er ontbreekt een duidelijke omschrijving van een plan van aanpak voor de ambities voor kennisoverdracht die de SGW heeft. • De focus van de SGW biedt volgens de Commissie voldoende potentie om een onderscheidende artistieke signatuur te ontwikkelen. 	<ul style="list-style-type: none"> • De commissie is onder de indruk van de technische vakdeskundigheid. • Het artistieke profiel, de artistiek-inhoudelijke visie en de programmalijn is minder overtuigend. • De SGW wordt hoofdzakelijk beschouwd als faciliterende organisatie. • De artistiek-inhoudelijke invulling van 'experiment' is mager. • Het Analog Festival is te summier beschreven. • Het educatiepotentie wordt momenteel onvoldoende benut. • Het zakelijk beleid is zwak. De financieringsmix is niet gezond (te afhankelijk van gemeentelijke bijdrage). • De zakelijke ambities zijn te vrijblijvend en onduidelijk geformuleerd. • De diversiteit & inclusie van de SGW is matig. Het is onvoldoende duidelijk welke plannen SGW heeft om een diverser publieksbereik te krijgen. De diversiteit van eigen personeel is ook beperkt. De mate waarin de SGW initiatieven onderneemt om de toegankelijkheid van alle activiteiten te bevorderen wordt beoordeeld als voldoende.

Aansluiting op MJB-systematiek: Analyse

We beschrijven hieronder een aantal bevindingen over de aansluiting van de SGW bij de MJB-systematiek. Op de volgende pagina staat een samenvatting van de beoordelingssystematiek van de afgelopen Kunstenplanperiodes.

Aansluiting SGW op MJB-systematiek

In alle adviezen van de afgelopen jaren valt terug te lezen dat de SGW een unieke en belangrijke functie vervult binnen de voorzieningenstructuur van de Haagse cultuursector. Het ‘belang voor Den Haag’ wordt benadrukt. De SGW draagt daarnaast actief bij aan talentontwikkeling en een levendig makersklimaat, en sluit daarmee aan bij belangrijke speerpunten uit de Cultuurvisie en het Beleidskader.

De SGW beschrijft zichzelf momenteel als faciliterende instelling (zie p. 8). Het karakter als faciliterende instelling sluit echter minder goed aan bij de algemene nadruk van de MJB-systematiek op artistiek-inhoudelijk beleid en artistieke visie (met een minimum aantal punten). Een voorbeeld hiervan is het deelcriterium ‘samenhang binnen het artistiek profiel’: *“de mate waarin de activiteiten niet het vertrekpunt, maar een integraal onderdeel zijn van de artistieke en zakelijke ambities en het diversiteits- en inclusiebeleid van de aanvrager.”* Bij de SGW gelden de grafische technieken vooralsnog als vertrekpunt van de ambities en ontbrak een samenhangende artistieke visie.

Ook heeft de SGW bij de laatste aanvraag niet aangegeven een andersoortige hoofdtaak te hebben (zoals talentontwikkeling of cultuureducatie). Zij zijn dan ook beoordeeld volgens de algemene deelcriteria voor artistiek-inhoudelijk beleid. Instellingen die aangeven een andere hoofdtaak te hebben, zijn beoordeeld op andere deelcriteria (zie p. 20).

In de twee subsidieperiodes daarvoor vormde kwaliteit/artistiek-inhoudelijk

beleid ook voor alle aanvragers een criterium, maar werd dit beoordeeld op basis van of de artistiek-inhoudelijke kwaliteit (vakdeskundigheid, oorspronkelijkheid, zeggingskracht, etc.) voor instellingen die zelf kunst produceren en programmeren, of de mate waarin ondersteunende of educatieve instellingen hun taken, deskundigheid en netwerkfunctie adequaat uitvoerden. De aanvraag van de SGW is dus mogelijk in de twee voorgaande periodes vanuit dat laatste perspectief beoordeeld, terwijl de meest recente aanvraag volgens de algemene deelcriteria voor artistiek-inhoudelijk beleid is beoordeeld.

Bezwaar

Naar aanleiding van het negatieve advies van de MJB adviescommissie heeft de SGW op 21 oktober 2024 een bezwaarschrift ingediend. In dit bezwaar gaf de SGW aan het onterecht te vinden dat de SGW is beoordeeld op artistiek inhoudelijk beleid. De SGW was van mening dat de SGW beoordeeld had moeten worden op dezelfde wijze als zogenaamde systeeminstellingen (zie p. 20). Dit bezwaar is na de toekenning van de incidentele subsidie ingetrokken.

Andere knelpunten

Er zijn ook een aantal factoren buiten de systematiek om die kunnen bijdragen aan verschillen in de adviezen, zoals verschillende adviescommissies, interne wisselingen binnen de SGW en andere accenten per aanvraag. Ook vormde het zakelijk beleid van de SGW in de afgelopen jaren een knelpunt. Dit werd door de adviescommissies kritisch beoordeeld. De SGW erkent zelf ook dat de subsidieafhankelijkheid van de organisatie een risico vormt en dat de recente bestuurswisselingen een impact hebben gehad op de continuïteit van de bedrijfsvoering.

Het feit dat de SGW de afgelopen periode geen subsidie heeft ontvangen, in tegenstelling tot de twee periodes hiervoor, is waarschijnlijk het resultaat van een samenspel van de verschillende genoemde factoren.

Aansluiting op MJB-systematiek: Beoordelingscriteria

In onderstaande tabel staat een uiteenzetting van de beoordelingscriteria die zijn toegepast bij de afgelopen drie Kunstenplanperiodes.

MJB 2017-2020	MJB 2021-2024	MJB 2025-2028 (Categorie B)	TJB 2025-2026
<ul style="list-style-type: none"> • Kwaliteit. De inhoudelijke kwaliteit van het werk van de instelling is een voorwaarde om voor subsidie in aanmerking te komen. Waar het instellingen betreft die kunst produceren en programmeren, gaat het om artistiek inhoudelijke kwaliteit, waarbij gedacht moet worden aan kernbegrippen als vakmanschap, zeggingskracht, oorspronkelijkheid of uniciteit en in voorkomende gevallen innovatie of experiment. Bij instellingen die dat niet doen en die bijvoorbeeld een ondersteunende of educatieve taak hebben, is maatgevend hoe adequaat zij deze taak uitvoeren en in hoeverre ze beschikken over de noodzakelijke specifieke deskundigheid en een relevant netwerk. • Positionering. Plaats van de instelling binnen het bestel en bijdrage aan de verscheidenheid van het totale aanbod & Economische en/of maatschappelijke betekenis voor de stad in relatie tot andere culturele aanbieders. • Bedrijfsvoering 	<ul style="list-style-type: none"> • Kwaliteit. De inhoudelijke kwaliteit van de activiteiten van de culturele instellingen is de belangrijkste voorwaarde om voor subsidie in aanmerking te komen. Bij instellingen die kunst produceren en programmeren, gaat het om de artistiek-inhoudelijke kwaliteit. Kernbegrippen zijn vakdeskundigheid, zeggingskracht, oorspronkelijkheid, vernieuwing of experiment. Bij instellingen die dat niet doen en die bijvoorbeeld een ondersteunende of educatieve taak hebben, is maatgevend hoe adequaat zij deze taak uitvoeren en in hoeverre ze beschikken over de noodzakelijke specifieke deskundigheid en een relevant netwerk. • Bedrijfsvoering • Inclusie en diversiteit. Instellingen passen de Code Diversiteit & Inclusie toe, verwoorden een visie en ambitie en formuleren daarbij concrete doelstellingen, maatregelen en beoogde resultaten en leggen uit (indien van toepassing) hoe deze vertaald zijn in de begroting en dagelijks handelen. • Samenwerking en positionering. Instellingen geven naast een beschrijving van het eigen culturele profiel en de positie binnen de culturele sector ook een visie op en praktische uitwerking van de verbinding met en betekenis voor Den Haag en de directe omgeving en waar mogelijk een bijdrage aan de maatschappelijke opgaven die deze stad kent. • Belang voor het publiek en bijdrage aan het geheel van het cultureel aanbod. Instellingen geven inzicht in de wijze waarop zij hun publiek bereiken en hoe ze de betrokkenheid van inwoners en de breedte van het bereik van hun aanbod vergroten. • Belang voor de stad; de economische en/of maatschappelijke opgave. Instellingen hebben een visie op en een praktische uitwerking van hun eigen functie in verbinding met en betekenis voor de stad onder andere op het gebied van cultuureducatie, welzijn en zorg, toerisme, en de economie. • Belang van cultuureducatie en -onderwijs. Culturele instellingen en andere aanbieders stemmen hun cultuureducatie en -onderwijsaanbod onderling af en richten zich op de vraag vanuit de scholen. • Belang van makersklimaat en talentontwikkeling. Instellingen tonen een open houding ten opzichte van nieuwe kunstvormen en stimuleren makers om over grenzen heen te kijken. 	<ul style="list-style-type: none"> • Artistiek-inhoudelijk beleid <ol style="list-style-type: none"> a) Samenhang binnen het artistieke profiel b) Vakdeskundigheid c) Zeggingskracht d) Oorspronkelijkheid e) Vernieuwing of experiment • Zakelijk beleid <ol style="list-style-type: none"> a) Gezonde bedrijfsvoering b) Goed werkgeverschap c) Relatie publiek d) Positionering en samenwerking e) Belang voor Den Haag • Diversiteit en inclusie <ol style="list-style-type: none"> a) Reflectie b) Ambitieniveau c) Toegankelijkheid d) Inclusief klimaat 	<ul style="list-style-type: none"> • Artistiek-inhoudelijk beleid <ol style="list-style-type: none"> a) Vakdeskundigheid b) Oorspronkelijkheid c) Vernieuwing of experiment • Zakelijk beleid <ol style="list-style-type: none"> a) Gezonde bedrijfsvoering b) Goed werkgeverschap c) Belang voor Den Haag • Diversiteit en inclusie <ol style="list-style-type: none"> a) Ambitieniveau b) Toegankelijkheid

Aansluiting op MJB-systematiek: Vergelijking van verschillende profielen

In onderstaande tabel staat een uiteenzetting van een aantal verschillende mogelijke profielen van kunst- en cultuurinstellingen binnen de huidige systematiek en de wijze waarop artistiek-inhoudelijk beleid voor deze instellingen wordt beoordeeld. Dit is geen uitputtend overzicht; er zijn namelijk ook nog andere profielen (zoals cultuurankers of instellingen met cultuureducatie als hoofdtaak). We zetten deze specifieke profielen uiteen, omdat deze aan bod zijn gekomen in gesprek met de SGW. We geven geen oordeel en doen geen aanbeveling over deze profielen en de mate waarin ze passen bij de SGW.

Standaard MJB-aanvraag (Categorie B)	MJB-aanvraag (Categorie B) van een instelling met talentontwikkeling als hoofdtaak	Systeeminstelling
<p>Het criterium artistiek-inhoudelijk beleid bestaat uit de volgende deelcriteria:</p> <ul style="list-style-type: none"> a. Samenhang binnen het artistieke profiel: de mate waarin de programmering niet het vertrekpunt, maar een integraal onderdeel is van de artistieke en zakelijke ambities en het diversiteit- en inclusiebeleid van de aanvrager; b. Vakdeskundigheid: de vaardigheid en vakbekwaamheid van de bij de instelling betrokken professionals of, voor ondersteunende partijen, de wijze waarop zij zich ten dienste stellen van de relevante sectoren; c. Zeggingskracht: de mate waarin het werk van de aanvrager het publiek aanspreekt. De aanvrager is in staat haar publiek te raken, ontroeren, vermaken, prikkelen, inspireren of aan het denken te zetten; d. Oorspronkelijkheid: de mate waarin de aanvraag een herkenbare artistieke signatuur heeft, onlosmakelijk verbonden met de aanvrager. Deze levert hierdoor een bijzondere of zelfs unieke bijdrage aan de Haagse culturele sector; e. Vernieuwing of experiment: de mate waarin de aanvrager een bijdrage levert aan de artistiek-inhoudelijke ontwikkeling van de culturele sector waarin ze opereert, bijvoorbeeld door middel van vernieuwing, experiment, nieuwe kunstvormen of het aangaan van een voor de aanvrager niet eerder bestaande samenwerking. De initiatieven passen bij deze tijd of anticiperen op de toekomst, en er is daarbij aandacht voor nieuwe generaties van zowel publiek als makers, en nieuwe kunstvormen. 	<p>Het criterium artistiek-inhoudelijk beleid bestaat uit de volgende deelcriteria:</p> <ul style="list-style-type: none"> a. Samenhang binnen het artistieke profiel: de mate waarin de activiteiten niet het vertrekpunt, maar een integraal onderdeel zijn van de artistieke en zakelijke ambities en het diversiteit- en inclusiebeleid van de aanvrager; b. Vakdeskundigheid: de mate van vakinhoudelijke vaardigheid van de bij de aanvraag betrokken professionals en de mate waarin zij beschikken over de noodzakelijke specifieke deskundigheid en een relevant netwerk; c. Zeggingskracht: de mate waarin het werk van de aanvrager de doelgroep aanspreekt. De aanvrager begeleidt makers vanuit een kwalitatieve visie op de coaching, ontwikkeling en het stimuleren talent, en zij is in staat om makers uit te dagen om over grenzen heen te kijken; d. Oorspronkelijkheid: de mate waarin de aanvraag een herkenbare artistieke signatuur heeft, onlosmakelijk verbonden met de aanvrager. Deze levert hierdoor een bijzondere of zelfs unieke bijdrage aan de Haagse culturele sector; e. Vernieuwing of experiment: de mate waarin de aanvrager een brede blik op het makerschap en een open houding ten aanzien van nieuwe kunstvormen en disciplinegrenzen heeft, en daarbij ook oog heeft voor makers die zich op andere wijze dan via een traditionele kunstvakopleiding ontwikkeld hebben. 	<p>In Den Haag geven drie instellingen (CultuurSchakel, Popradar en Stroom Den Haag) uitvoering aan taken om de cultuursector te faciliteren, te ondersteunen en te stimuleren, onder meer door de uitvoering van een subsidietaak richting ‘hun’ sector. Deze drie “systeeminstellingen” verlenen dus namens de gemeente ondersteuning en financiële vergoedingen aan derden in de culturele sector.</p> <p>Systeeminstellingen ontvangen een begrotingssubsidie. De naam van de systeeminstellingen en het te verlenen subsidiebedrag zijn direct opgenomen in de gemeentelijke begroting, die jaarlijks door de gemeenteraad wordt vastgesteld.</p> <p>Iedere systeeminstelling ontvangt eigen artistieke richtlijnen passend bij de functie die zij uitvoeren. De aanvragen worden niet beoordeeld op de gestelde criteria in relatie tot andere aanvragers.</p>

4. Bijlage

Bijlage I. Documenten en gesprekspartners

Geraadpleegde documenten

- Aanvragen Stichting Grafische Werkplaats (MJB 2017-2020, MJB 2021-2024, MJB 2025-2028, TJB 2025-2026)
- Adviezen adviescommissie (MJB 2017-2020, MJB 2021-2024, MJB 2025-2028, TJB 2025-2026)
- AEF (2022). Onderzoek naar de systeemtaken van CultuurSchakel, Stroom en Popradar.
- Commissiebrief: Vaststellen tweejarenbeleidsplan Kunst en Cultuur 2025-2026 (RIS320326)
- Commissiebrief: Financiering Stichting Grafische Werkplaats (RIS320867)
- Gemeente Den Haag (2025). Brief aan Stichting de Grafische Werkplaats: Beschikking op uw subsidieaanvraag.
- Jaarverslagen Stichting Grafische Werkplaats (2021, 2022, 2023, 2024).
- Missie en Visie Stichting Grafische Werkplaats (2025).
- Website Grafische Werkplaats. Zie: <https://www.grafischewerkplaats.nl/hoewerkt-het-nl/>

Gesprekspartners

- Ambtenaren
- Bestuursleden Stichting Grafische Werkplaats
- Directeur Stichting Grafische Werkplaats
- Oud-bestuurslid Stichting Grafische Werkplaats

KWINK
GROEP

A Nassaulaan 1
2514 JS Den Haag

T 070-359 695

E info@kwinkgroep.nl

W www.kwinkgroep.nl